Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0421U100525

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-03-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Турків Світлана Ярославівна

2. Turkiv Svitlana

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 07.00.01

Назва наукової спеціальності: Історія України

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 10-03-2021

Спеціальність за освітою: Історія

Місце роботи здобувача: ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ТЕРНО-ГРАФ"

Код за ЄДРПОУ: 24635074

Місцезнаходження: ВУЛ ТЕКСТИЛЬНА Д. 18, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46020, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 58.053.04

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 03.19.21

Тема дисертації:

1. "Діяльність сестер Чину Святого Василія Великого у Східній Галичині наприкінці XIX – у першій половині XX століть"

2. "The Activity of the Sisters of the Order of St. Basil the Great in Eastern Halychyna in the End of XIX - First Half of XX Centuries"

Реферат/анотація:

1. Мета роботи – проаналізувати діяльність сестер ЧСВВ у Східній Галичині наприкінці XIX – у першій половині XX століть. Об'єкт дослідження – функціонування ГКЦ у Східній Галичині в окреслений період. Предмет дослідження – особливості діяльності сестер ЧСВВ та їхня роль у творенні національної системи освіти, розвитку приватного шкільництва, духовного виховання і формування морально-етичних пріоритетів української молоді Східної Галичини означеного періоду. Розглянуто теоретико-методологічні засади дослідження діяльності сестер ЧСВВ, що дало змогу поглибити вивчення задекларованої проблематики в

умовах різних суспільно-політичних формацій кінця XIX – першої половини XX ст. Авторка виходила з принципів історизму, системності, наукової об'єктивності, термінологічного, когнітивного та системного підходів до вивчення історичних явищ, що дало можливість здійснити всебічне, цілісне та об'єктивне дослідження діяльності сестер ЧСВВ у Східній Галичині наприкінці XIX – у першій половині XX століть. Комплексний характер роботи забезпечується шляхом використання і поєднання загальнонаукових (аналіз, синтез, узагальнення, дедукція, індукція та ін.) та спеціально-історичних (проблемно-хронологічний, порівняльно-історичний, історико-генетичний, історико-типологічний, історико-системний, історіографічного аналізу та ін.) методів. Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що у дисертації вперше ґрунтовно досліджено діяльність сестер Чину Святого Василія Великого в Східній Галичині окресленого періоду. У роботі з'ясовано рівень вивчення проблеми в історіографії, досліджено джерельну базу та методологічні принципи. Вперше на основі комплексного й системного аналізу значного масиву документальних джерел з наукових бібліотек України, закордонних архівів і бібліотек Риму (Італія), Лювена (Бельгія), Варшави (Польща) і Ватикану всебічно й ґрунтовно висвітлено діяльність сестер ЧСВВ у Східній Галичині наприкінці XIX – у першій половині XX ст. Комплексно й усебічно проаналізовано організаційні засади монастирів сестер ЧСВВ означеного періоду, їхнє становлення, структуру і розвиток; розкрито зміст ключових реформ монастирів сестер-василіанок, їхній вплив на покращення діяльності черниць. Визначено, що реформа монастирів, проведена 1897–1909 рр. митрополитами Сильвестром Сембратовичем та Андреєм Шептицьким, спричинила трансформаційні процеси – як у структурі й організаційних засадах монастирів сестер-василіанок, так і в посиленні їхнього впливу на культурний і духовний розвиток населення Східної Галичини. Окреслено основні напрями діяльності сестер ЧСВВ наприкінці XIX – першій половині XX ст. Богословсько-релігійна, педагогічно-виховна і соціальна праця у василіанських монастирях полягала в молитовно-аскетичному житті й навчанні в новіціаті, здійсненні духовних практик (молитва, сповідь, реколекції, затвор), поширенні церковних організацій, зокрема Марійських дружин, та в проведенні катехизації дітей і молоді. З метою підвищення рівня освіти українського жіноцтва і виховання дівчат у релігійному й національному дусі сестри-василіанки відкривали початкові, середні й фахові школи, Українську приватну дівочу гімназію у Львові та учительські семінарії в Яворові, Львові, Станиславові й Дрогобичі. Висвітлено роль чернечих обителей у творенні національної системи освіти, розвитку приватного шкільництва, духовному вихованні й формуванні морально-етичних пріоритетів української молоді. Сестри ЧСВВ опікувалися низкою закладів, серед яких: п'ять інтернатів, де виховувалося 323 дівчат; чотири початкові школи; одна гімназія (понад 1 тис. учениць) та чотири вчительські семінарії для дівчат в досліджуваний період. Упродовж 1909–1934 рр. народну школу в Станиславові закінчили 3324 учениці. Загалом за чверть століття в учительських семінаріях навчалося 8962 дівчат із українських родин. Функціонування освітніх закладів, у заснуванні й діяльності яких провідну роль відіграли сестри-василіанки, стало важливим засобом християнського і водночас національного виховання молоді. Простежено механізм збільшення кількості класів у звичайних школах, а також заснування інших типів навчально-виховних закладів: сиротинців, інтернатів, захоронок. Досліджено особливості діяльності монастирів сестер-василіанок в умовах Другої світової війни до часу ліквідації Греко-Католицької Церкви. Наголошено, що діяльність сестер ЧСВВ була важливою складовою релігійного життя у Східній Галичині наприкінці XIX – першій половині XX ст., адже саме в цей період їхня богословсько-релігійна, освітньо-виховна та соціальна діяльність була найбільш активною. Сповідуючи християнські морально-етичні засади, сестри-василіанки своїм служінням сприяли духовному збагаченню, культурному вихованню нації та піднесенню рівня її освіти.

2. The purpose of the research is to analyse the activity of OSBM sisters in Eastern Halychyna in the end of XIX - first half of XX centuries. The object of the research – the functioning of the Greek-Catholic Church in Eastern Halychyna during the outlined period. The subject of the research is the peculiarities of the OSBM sisters' activity and their role in the creation of the national system of education, development of private schooling, spiritual education and formation of moral and ethical priorities of the Ukrainian youth of Eastern Halychyna in the late XIX - early XX centuries. Theoretical and methodological principles of studying the activities of OSBM sisters have

been considered. The author proceeded from the principles of historicism, systematicity, scientific objectivity, terminological, cognitive and systemic approaches to the study of historical phenomena, which made it possible to conduct a comprehensive, holistic and objective study of OSBM sisters' activity in Eastern Halychyna in the late XIX - early XX centuries. The complex nature of the research is ensured by the use and combination of general scientific (analysis, synthesis, generalization, deduction, induction, etc.) and special-historical (problem-chronological, comparative-historical, historical-genetic, historical-typological, historical-systemic, historiographical analysis etc.) methods. The scientific novelty of the obtained results is that for the first time the activity of the sisters of the Order of St. Basil the Great in Eastern Halychyna in the end of XIX – first half of XX centuries has been thoroughly studied. The level of the issue studying in historiography has been clarified and, the source base and methodological principles have been studied. For the first time on the basis of a comprehensive and systematic analysis of a large array of documentary sources from scientific libraries and archives of Ukraine and Europe comprehensively and thoroughly covered the activities of OSBM sisters in Eastern Halychyna during the outlined period. The organizational principles of the convents of the OSBM sisters, as well as their formation, structure and development have been comprehensively and holistically analysed; the content of the key reforms of the Basilian convents, their influence on the improvement of the activity of nuns has been revealed. It has been determined that the reform of monasteries carried out in 1897–1909 by Metropolitans Sylvester Sembratovych and Andrei Sheptytskyi caused transformational processes, both in the structure and organizational principles of the Basilian Sisters' convents and in strengthening their influence on the cultural and spiritual development of the Eastern Halychyna population. The core activities of the OSBM sisters in the end of the XIX - first half of the XX centuries have been outlined. It has been proved that theological-religious, pedagogical-educational and social work in the Basilian Sisters' convents consisted in prayer-ascetic life and teaching in the novitiate, spiritual practices, the spread of church organizations, including the Sodality of the Blessed Virgin Mary, and conducting catechesis for children and youth. Moreover, the Basilian sisters opened primary, secondary and vocational schools, the Ukrainian Private Girls' Gymnasium in Lviv and teachers' seminaries in Yavoriv, Lviv, Stanislaviv and Drohobych. The role of convents in the creation of the national system of education, the development of private schooling, spiritual education and the formation of moral and ethical priorities of Ukrainian youth has been highlighted. In total, 8962 girls from Ukrainian families studied in teachers' seminaries for a quarter of a century. Functioning of educational institutions, in the establishment and activity of which the main role was played by the Basilian sisters has been highlighted. The mechanism of increasing the number of classes in ordinary schools, as well as the establishment of other types of educational institutions: gymnasiums, teachers' seminaries, vocational schools, orphanages, boarding schools, nurseries (preschool educational institutions) has been monitored. The peculiarities of the activity of the Basilian Sisters' convents during the Second World War and before the liquidation of the Greek Catholic Church have been studied. It has been emphasized that the activity of OSBM sisters was an important component of religious life in Eastern Halychyna during the period under consideration, since it embraces their most active theological, religious, educational and social life. Adhering to Christian moral and ethical principles, the Basilian sisters contributed a lot to the spiritual enrichment, cultural upbringing of the nation and raising the level of its education.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зуляк Іван Степанович

2. Zuliak Ivan Stepanovych

Кваліфікація: д. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пилипів Ігор Васильович

2. Pylypiv Ihor Vasylovych

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлишин Олег Йосифович

2. Pavlyshyn Oleh Yosyfovych

Кваліфікація: к.і.н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Зуляк Іван Степанович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Алексієвець Леся Миколаївна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.